



# **PROGRAM STRUČNOG USAVRŠAVANJA**

## **za jedinice lokalne samouprave**



**2023.**

|   |           |
|---|-----------|
| <i>SKRAĆENICE</i>   | <b>3</b>  |
| <i>UVODNE NAPOMENE</i>  | <b>4</b>  |
| <i>SUFINANSIRANJE u 2022.</i>                                       | <b>6</b>  |
| <i>OBLICI STRUČNOG USAVRŠAVANJA</i>                                 | <b>7</b>  |
| <i>UPRAVLJANJE IMOVINOM JLS I PROSTORNO PLANIRANJE</i>              | <b>9</b>  |
| TEMA: Stvarna prava i stvarna prava u praksi                        | <b>10</b> |
| TEMA: Raspolaganje imovinom JLS                                     | <b>12</b> |
| TEMA: Pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište           | <b>14</b> |
| TEMA: Zakon o građenju  | <b>16</b> |
| TEMA: GIS podaci u prostorno planskim dokumentima i GIS u BiH       | <b>17</b> |
| TEMA: GIS U SLUŽBAMA JLS  | <b>18</b> |
| <i>BEZBIJEDNOST U JLS</i>   | <b>20</b> |
| TEMA: Odgovor na prirodne i druge nesreće u JLS                     | <b>21</b> |
| TEMA: Nadležnost i način rada komisije za procjenu šteta u JLS      | <b>22</b> |
| <i>OPĆA UPRAVA i primjena propisa</i>                               | <b>24</b> |
| TEMA: Kancelarijsko poslovanje i njegova veza sa upravnim postupkom | <b>25</b> |
| TEMA: Inspekcijski nadzor   | <b>26</b> |
| TEMA: Upis u matičnu knjigu rođenih s osvrtom na Zakon o dopunam    | <b>28</b> |
| Zakona o vanparničnom postupku                                      | <b>28</b> |
| TEMA: Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju                   | <b>30</b> |
| TEMA: Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa                    | <b>32</b> |
| TEMA: Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH                  | <b>33</b> |

|   |           |
|---|-----------|
| TEMA: Strateško planiranje i izvještavanje u skladu sa propisima u FBiH                         | <b>34</b> |
| TEMA: Standardi i principi obrade ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka | <b>36</b> |
| <i><b>ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE i VODNE USLUGE</b></i>  | <b>37</b> |
| TEMA: Zaštita životne sredine   | <b>38</b> |
| TEMA: Upravljanje otpadom i posebne kategorije otpada   | <b>39</b> |
| TEMA: Zakonski, organizacioni i finansijski aspekt pružanja vodnih usluga na lokalnom nivou     | <b>40</b> |
| <i><b>UPRAVLJANJE PROJEKTIMA- JEDINICA ZA UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U JLS</b></i>                  | <b>42</b> |
| TEMA: Škola: Kreiram, rješavam, inoviram - grupni projekt – nastavak Škole iz 2022. godine      | <b>44</b> |
| <i><b>IN HOUSE PROGRAMI</b></i>   | <b>46</b> |
| <i><b>VREMENSKI OKVIR</b></i>   | <b>47</b> |

## **SKRAĆENICE**

Agencija za državnu službu Federacije BiH- Agencija

Webinar- on line učenje uz pomoć internet konekcije

Prework- zadatak prije održavanja edukacije

Postwork-zadatak nakon održavanja edukacije

## UVODNE NAPOMENE

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Uredbom o stručnom usavršavanju u organima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/21) utvrdila obavezu donošenja Programa stručnog usavršavanja za jedinice lokalne samouprave. Ovaj program predstavlja sastavni dio plana rada Agencije za 2023. godine i temelji se na trendovima profesionalizacije jedinica lokalne samouprave organiziranjem kontinuiranog usavršavanja u cilju sticanja novih znanja, vještina i sposobnosti zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave.

U toku 2022. godine Agencija je realizovala 95% planiranih programa stručnog usavršavanja.

### *Statistički podaci po programima*

| PROGRAMI                               | Broj polaznika | % učešća    |
|--|----------------|-------------|
| Opći program stručnog usavršavanja     | 1292           | 17%         |
| Posebni programi stručnog usavršavanja | 2900           | 39%         |
| Program stručnog usavršavanja za JLS   | 653            | 9%          |
| Inhouse programi                       | 2375           | 31%         |
| Mentorstvo                             | 159            | 2%          |
| Radni sastanci-fokus grupe             | 133            | 2%          |
| <b>UKUPNO:</b>                         | <b>7512</b>    | <b>100%</b> |

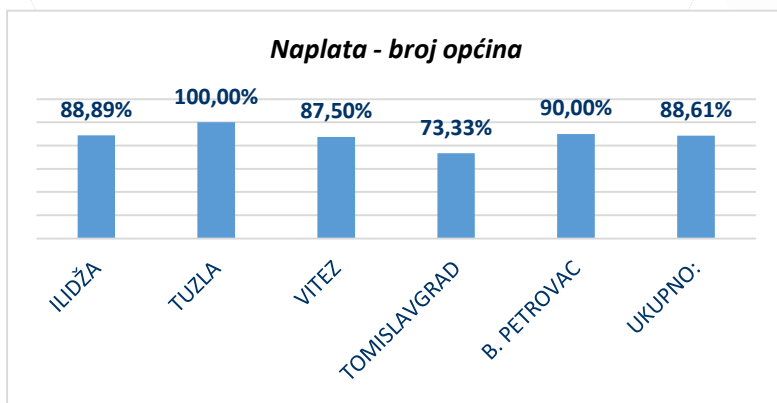
### *Statistički podaci po nivou vlasti*

| <b>NIVO VLASTI</b> | <b>BROJ<br/>POLAZNIKA</b> | <b>%<br/>učešća</b> |
|--------------------|---------------------------|---------------------|
| <b>GRAD</b>        | 734                       | 9,8                 |
| <b>OPĆINA</b>      | 1760                      | 23,4                |
| <b>KANTON</b>      | 1789                      | 24,0                |
| <b>FEDERACIJA</b>  | 3229                      | 43,0                |
| <b>UKUPNO</b>      | <b>7512</b>               | <b>100%</b>         |

Od ukupno 12 planiranih tema, realizovano je 9 tema za jedinice lokalne samouprave. Tri teme koje su planirane, a nisu realizovane su: primjena Zakona o prebivalištu i boravištu, primjena Zakona o državljanstvu, primjena Zakona o komunalnim taksama. Pored planiranih tema, Agencija je realizovala 19 Inhouse programa stručnog usavršavanja za 13 jedinica lokalne samouprave: Livno, Sapna, Visoko, Cazin, Banovići, Gradačac, Travnik, Visoko, Zavidovići, Kalesija, Bosanski Petrovac, Maglaj i Tešanj.

### **SUFINANSIRANJE U 2022.**

U 2023. godini Koordinaciono tijelo za obuku jedinica lokalne samouprave donijelo je Odluku o revidiranju modela sufinansiranja sistema stručnog usavršavanja za jedinice lokalne samouprave, a primjenom prethodnog modela u 2022. godini uplate su izvršene po regionalnim lokalitetima kako slijedi:



## ***OBLICI STRUČNOG USAVRŠAVANJA***

Agencija je od 2020. godine počela sa uvođenjem stručnog usavršavanja u digitalnom okruženju tako da su on-line programi stručnog usavršavanja postali dio standardne obrazovne ponude Agencije sa potencijalom razvoja u 2023. godini u formi webinarara koji predstavlja virtuelni događaj koji se izvodi on-line, uživo i povezuje polaznike i realizatore koji su na različitim lokacijama, uz pomoć internet konekcije. U 2023. godini većina webinarara će se odvijati u formi a) on line konsultacije vezano za primjenu propisa: odgovori na najčešća pitanja i b) prework (pripremni dio), webinar (događaj uživo) i postwork (zadatak).

Ovaj program stručnog usavršavanja sadrži 20 tematskih jedinica koje se bave pitanjima od lokalnog značaja, u okviru nadležnosti jedinica lokalne samouprave koje su utvrđene Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine: donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje; utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave; utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture: vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, održavanje javne čistoće, gradska groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, o parkovi; organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza; organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere



zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa; uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave učestvuju u aktivnostima iz ovog programa te u aktivnostima iz Općeg i Posebnog programa stručnog usavršavanja i Programa stručnog usavršavanja za rukovodeće državne službenike za 2023. godinu koji su posebno objavljeni na web stranici Agencije <https://hrm.adsfbih.gov.ba/>

## **UPRAVLJANJE IMOVINOM JLS I PROSTORNO PLANIRANJE**

Efikasno upravljanje građevinskim zemljištem u javnoj svojini usmjerava urbani razvoj u skladu sa planskim dokumentima i povoljno utiče na lokalnu finansijsku stabilnost.

Imajući u vidu propisane obaveze i utvrđene potrebe za stručnim usavršavanjem, oblast Upravljanje imovinom i imovinsko-pravni poslovi u JLS obuhvataju tematske cjeline koje se odnose na upravljanje javnom imovinom u jedinicama lokalne samouprave, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa: pravni odnosi (pretvorba, eksproprijacija, uz primjenu Zakona o opštem upravnom postupku) kao i upravljanje građevinskim zemljištem. Pripremljeni programi stručnog usavršavanja namijenjeni su službenicima koji rade na poslovima upravljanja imovinom, imovinsko-pravnim, komunalnim i urbanističkim poslovima, kao i zaposlenima u javnim preduzećima i društvima čiji su osnivači JLS koji se bave upravljanjem imovinom.

**Napomena:** U slučaju značajnih izmjena zakonodavstva u predmetnoj oblasti, sadržaj programa stručnog usavršavanja će biti adekvatno prilagođen.

Neki od programa stručnog usavršavanja mogu se realizovati kroz dva organizaciona oblika (i učionički i digitalni). U zavisnosti od izbora organizacione forme zavisit će sljedeći elementi programa: metode i tehnike realizacije programa, trajanje programa i minimalni i optimalni broj polaznika. Vrsta stručnog usavršavanja također može biti izmijenjena u skladu sa utvrđenim dnevnim redom a u ponudi su: radionice, predavanja, seminari, konferencije, okrugli stolovi, mentorstvo, on line konsultacije (stručne prakse)

## **TEMA: Stvarna prava i stvarna prava u praksi**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** Novi pravni režim nekretnina u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima („Službene novine FBiH“, broj: 66/13, 100/13) i pregled svih njegovih instituta - Upoznati polaznike obuke o sadržaju Zakona, njegovim institutima i praktičnoj primjeni istih u pogledu JLS. Posebna pažnja će biti posvećena sticanju, sadržaju i prestaknu svih stvarnih prava koja se odnose na JLS. U pogledu raspolaganja poseban problem predstavlja primjena neposredne pogodbe kod oblikovanja građevinske parcele usljed izostanka kriterija, te će se posebna pažnja posvetiti ovom pitanju, kao i pitanju raspolaganja osnivanjem prava građenja kako bi uposlenici JLS prepoznali ovaj institut kao benefit za potencijalne investitore i JLS koja putem njega može da ostvaruje svoje razvojne politike.

**Modul 2.** Primjena Zakona o stvarnim pravima u svjetlu neusklađenosti ostalih važećih zakona i izostanku donošenja ostalih relevantnih propisa- Poseban problem u praksi uposlenika JLS se javlja usljed činjenice da nikada nije usaglašen odnosno donesen novi Zakon o građevinskom zemljištu u FBiH, tako da u odnosu na pojedinu primjenu odredbi postoje razičita tumačenja. Novi Zakon o građevinskom zemljištu koji je u parlamentarnoj proceduri još uvijek nije usvojen. Za potrebe programa polaznici će imati mogućnost i da se upoznaju i sa sadržajem novog Prijedloga Zakona o građevinskom zemljištu koji bi trebao da bude uskoro usvojen. Nedonošenje propisa kojim bi se regulisala restitucija, također, stvara probleme u praksi i podriva pravnu sigurnost i načelo povjerenja u zemljišne knjige, te će se polaznici upoznati sa modalitetima mogućih postupanja i sudskom praksom. Izostanak regulative u pogledu donošenja Zakona o općim i javnim dobrima i različita regulacija ovih dobara u sektorskim propisima predstavlja poseban problem, te će se polaznici upoznati za praksama i određenim zakonskim uporištima koji im mogu biti od koristi u prevazilaženju ovog problema.

**Modul 3:** Primjena Zakona o stvarnim pravima u svjetlu Zakona o zabrani raspolaganja državnom imovinom- Obzirom da nikada nije donesen Zakon o državnoj imovini i da je na snazi zabrana raspolaganja državnom imovinom i da su se nametanjem izmjena i dopuna Zakona o zabrani raspolaganja državnom imovinom iz 2022. godine u praksi otvorili problemi pogrešnog tumačenje nametnutih izmjena, a koja utiču na rad JLS, od značaja je elaborirati zakonske odredbe, slučajeve na koje se zabrana odnosi te vođenje određenih postupaka koji tretiraju državnu imovinu i način prevazilaženja problema u praksi (kao npr. kod eksproprijacije).

**OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici jedinica lokalne samouprave za imovinsko-pravne odnose i katastar nekretnina, opću upravu, prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoline, te urbanizma, kao i zaposlenici jedinica lokalne samouprave u službama za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline, urbanizma, zemljišno-knjižnih ureda, općinski pravobranioци i osoblje pravobranilaštava, te ostali zaposlenici JLS i organa uprave u FBiH, koji u procesu prijave ukažu potrebu za pohađanjem ove obuke, a opis njihovog radnog mjesta je direktno ili indirektno tretira predmetnu problematiku.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Izlaganje; diskusija; grupni rad; vježbe

**OČEKIVANI ISHODI:** Polaznici su upoznati o sadržaju i načinu primjene Zakona o stvarnim pravima i svih njegovih instituta; Polaznici su upoznati i kapacitirani o načinu postupanja u slučaju kolizije Zakona sa drugim važećim propisima i odnosu Zakona sa Zakona o zabrani raspolaganja državnom imovinom; Polaznici su upoznati o obavezama koje im nalaže Zakon u pogledu njihove primjene.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno-izlazni test

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** II mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica ili okrugli stol

## **TEMA: Raspolaganje imovinom JLS**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** Pravni okvir u Federaciji BiH u pogledu raspolaganja imovinom JLS i vršenju ostalih vlasničko-pravnih ovlaštenja- Upoznati polaznike programa o sadržaju imovine JLS (pored prava vlasništva na nekretninama), kao i zakonskom osnovu i modalitetima temeljem kojeg raspoložu imovinom i vrše ostala vlasničko-pravna ovlaštenja.

**Modul 2.** Stvaranje normativnih pretpostavki za uspostavu efikasnog, ekonomičnog i transparentnog sistema raspolaganja imovinom JLS i vršenjem ostalim vlasničko-pravnih ovlaštenja- Prezistirati i kapacitirati učesnike obuke o načinu izrade sveobuhvatnog propisa na nivou JLS kojim bi JLS, putem odluka svojih gradskih/općinskih vijeća donijela sveobuhvatni propis kojim bi se na jedno mjestu razradili svi aspekti upravljanja imovinom JLS (uključujući i nekretnine)- programiranje upravljanja, pribaljanje imovine u vlasništvo, raspolaganje, uspostava i način vođenja registra imovine, zasnivanje i raspolaganje ostalim stvarnim pravima JLS, zasnivanje ostalih prava na imovini, izvještavanje i nadzor.

**Modul 3.** Izrada ažurnog i transparentnog Registra imovine JLS - Upoznati i dati smjernice polaznicima programa o sadržaju i načinu uspostave i vođenja registra imovine JLS: Vježba- kreirati osnovne ulazne elemente u pogledu sadržaja registra, a na temelju kojeg će se isti uspostaviti i kasnije voditi. Definiranje sadržaja Registra je nužno i za kasnije provođenje nabavke adekvatnog softvera u smislu izrade tenderske dokumentacije i specifikacije usluge koja se nabavlja.

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici jedinica lokalne samouprave za imovinsko-pravne odnose i katastar nekretnina, finansije, opću upravu, prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoline, te urbanizma, kao i zaposlenici jedinica lokalne samouprave u službama za građenje, prostorno uređenje i

zaštitu okoline, urbanizma, zemljišno-knjižnih ureda, općinski pravobranioци i osoblje pravobranilaštava, te ostali zaposlenici JLS i organa uprave u FBiH, koji u procesu prijave ukažu potrebu za pohađanjem ovog programa, a opis njihovog radnog mjesta direktno ili indirektno tretira predmetnu problematiku.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Izlaganje; diskusija; grupni rad; vježbe

**OČEKIVANI ISHODI:**

Polaznici su upoznati o zakonskim pretpostavkama temeljem kojih će vršiti raspolaganje imovinom JLS i vršenjem ostalih vlasničko-pravnih ovlaštenja u odnosu na istu; Polaznici su kapacitirani da izrade sveobuhvatnu odluku o upravljanju imovinom JLS, a koja će na jednom mjestu razraditi i postupak raspolaganja, ali i postupke pribavljanja, zalaganja imovine, uspostava i načina vođenja Registra imovine, zasnivanje i raspolaganje ostalim stvarnim pravima JLS, zasnivanje ostalih prava na imovini, programiranje, izvještavanje i nadzor u pogledu raspolaganja imovinom JLS i vršenja ostalih vlasničko-pravnih ovlaštenja;

Polaznici su kapacitirani da izrade i uspostave sistem Registra imovine JLS, a naročito njegov sadržaj, podaci koji se unose, koordinacija službi u njegovom vođenju, javnost i dostupnost Registra, korištenje Registra za efikasnije vođenje ostalih postupaka u JLS, kao i kapacitiranje učesnika da na temelju modaliteta izrade Registra imovine JLS izrade i Registar kojim će evidentirati i ažurno voditi podatke i u pogledu komunalnih uređaja, javnih, općih dobara, dobara u općoj upotrebi, javnih površina, kulturno-historijskih spomenika i ostalih dobara na teritoriji konkretne JLS.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno-izlazni test.

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** II mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Program/Radionica

## **TEMA: Pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** Zakon o poljoprivrednom zemljištu FBiH sa posebnim akcentom na odredbe koje se odnose na pretvorbu. Definicija poljoprivrednog zemljišta; Namjena zemljišta – katastarska kultura zemljišta; Određivanje namjene zemljišta; Postupak katastarskog klasiranja zemljišta; Prostorni plan – Katastarski plan

**Modul 2.** Zakon o građevinskom zemljištu u FBiH, kao i prijedlog novog Zakona o građevinskom zemljištu u FBiH i odredbi koje tretiraju pretvorbe; Postupanje nadležnih organa u postupcima pretvorbi (nadležnost i limitiranost); Pretvorbe i odnos vlasništva zemljišta koje je predmet pretvorbe; Pretvorba i odnos sa važećim prostorno-planskim dokumentima; Problemi neujednačenih praksi u postupanjima u postupcima pretvorbi.

**Modul 3.** Namjena zemljišta; Poljoprivredna saglasnost

**OPIS CILJNE GRUPE:** Zaposlenici jedinica lokalne samouprave za imovinsko-pravne odnose i katastar nekretnina, opću upravu, prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoline, te urbanizma, kao i zaposlenici jedinica lokalne samouprave u službama za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline, urbanizma, zemljišno-knjižnih ureda, općinski pravobranioци i osoblje pravobranilaštava, te ostali zaposlenici JLS i organa uprave u kantonima i FBiH.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Kombinovano predavanje uz praktične vježbe

**OČEKIVANI ISHODI:** Unaprijeđenje znanja i vještina polaznika programa u oblasti primjene instituta Zakona o stvarnim pravima u njihovom radu, kao i rješavanje nedoumica u praksi u vezi sa pitanjima iz opisa tematske cjeline.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Nije predviđeno

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** V mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Predavanje



## **TEMA: Zakon o građenju**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** Nekretnina i građevinska parcela - pojam i zakonski okviri: pojam nekretnine; pravo građenja; građevinska parcela.

**Modul 2.** Formiranje građevinske parcele: pojam, postupak i uslovi: osnovni pojmovi; razlike između građevinske parcele i katastarske; režimi građenja; planski dokumenti; obaveza donošenja razvojnih i detaljnih planskih dokumenata; formiranje građevinske parcele;

**Modul 3:** Uplanjenje objekata u katastarskom operatu: nadležnost katastarske službe; problemi kod uplanjenja objekata; uslovi i postupak uplanjenja objekata;

**OPIS CILJNE GRUPE:** Zaposlenici službi za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline, urbanizma, komunalno–stambene poslove, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina, općinski pravobranitelji i sekretari Općinskih vijeća.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Izlaganje; diskusija; grupni rad; vježbe

**OČEKIVANI ISHODI:** Polaznici su upoznati o sadržaju i načinu primjene Zakona o građenju i svih njegovih instituta.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Nije predviđeno

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** VI. mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **TEMA: GIS podaci u prostorno planskim dokumentima i GIS u BiH**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Skupovi dostupnih GIS podataka FBiH i okviri nadležnosti podataka:** GIS podaci i GIS tehnologije u izradi prostorno planskih dokumenata.

**Modul 2. Interoperabilnost GIS podataka prostornog planiranja:** Prostorni podaci i tehnički problemi konverzije dwg u GIS format te pitanje interoperabilnosti podataka.

**Modul 3. Tehnička priprema u GIS sistemu za izradu prostorno planskih dokumenata:** Prikupljanje GIS podataka i njihovo unificiranje.

**OPIS CILJNE GRUPE:** Korisnici sistema GIS.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Metoda usmenog izlaganja; video prikaz: edukacija alatima GISa na podacima službi; Uputstvo za konverziju, skripta za rad.

**OČEKIVANI ISHODI:** Shvatanje važnosti uspostave GIS-a koji je i zakonska odredba koju nisu uspostavili brojni nivoi vlasti kao ni službe zadužene za prostorne podatke.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno-izlazni test

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IV mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## TEMA: GIS U SLUŽBAMA JLS

### OPIS TEMATSKE CJELINE:

**Modul 1. Uvod u GIS (osnovni pojmovi, struktura GIS-a, moć GIS alata, podešavanje osnovnih postavki softvera):** Kako podesiti koordinatni sistem i kartografsku projekciju te ostale kartografske parametre u QGIS softveru.

**Modul 2.** Obim prostornih podataka na području Zaštićenog pejzaža Konjuh; osnovni tipovi GIS podataka, primjeri korištenja shape i raster fajlova.

**Modul 3. Prilagođavanje kartografskog prikaza:** Alati za zumiranje i kartografsku razmjernu, INFO alat.

**Modul 4. Selekcija i analiza objekata na kartografskom prikazu:** Automatski grafički prikaz i zum na objekat koji je selektovan u tabeli atributa, prikaz alata za mjerenje površina i dužina objekata.

**Modul 5. Hijerarhija GIS spojeva (Layer) i osnove za tematizaciju slojeva karte:** Podešavanja slojeva u grafici i prikaz alata za promjenu stila sloja

**Modul 6. Kreiranje GIS baze podataka:** Kreiranje shape fajla tačkastog sloja, anotiranje objekata ili topografskih naziva.

**OPIS CILJNE GRUPE:** Zaposlenici općinskih i gradskih službi za urbanizam i civilnu zaštitu i ostali uposlenici koji rade sa podacima i analizama u ovoj oblasti.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Praktični rad na računaru; usmeno izlaganje; vizuelni uvidu demonstracije i crtanja: edukacija alatima GISa na podacima službi; uputstvo za konverziju, skripta za rad.

**OČEKIVANI ISHODI:** samostalan rad svakog polaznika; brže i efikasnije donošenje odluka o prostoru; samostalno kreiranje prostornih podataka.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno-izlazni test

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IV mjesec 2023 . godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **BEZBIJEDNOST U JLS**

Metodologije za procjenu štete nakon elementarnih i drugih katastrofa, kao i međunarodni standardi u ovoj oblasti, zahtijevaju da članovi lokalnih komisija procjenjuju štetu nakon elementarnih nepogoda, zaposleni u vanrednim situacijama, civilnoj zaštiti, kao i zaposleni u organizacione jedinice za opće i pravne poslove gradske/općinske uprave, zaposlene u organizacionim jedinicama nadležnim za građevinsku inspekciju.

**Napomena:** U slučaju značajnih izmjena zakonodavstva u predmetnoj oblasti, sadržaj programa stručnog usavršavanja će biti adekvatno prilagođen.

Neki od programa stručnog usavršavanja mogu se realizovati kroz dva organizaciona oblika (i učionički i digitalni). U zavisnosti od izbora organizacione forme zavisit će sljedeći elementi programa: metode i tehnike realizacije programa, trajanje programa i minimalni i optimalni broj polaznika. Vrsta stručnog usavršavanja također može biti izmijenjena u skladu sa utvrđenim dnevnim redom a u ponudi su: radionice, predavanja, seminari, konferencije, okrugli stolovi, mentorstvo, on line konsultacije (stručne prakse)

## **TEMA: Odgovor na prirodne i druge nesreće u JLS**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** U prvom modulu polaznici će se upoznati sa zakonskim okvirom, organizacijom i funkcionisanjem sistema zaštite i spašavanja, te sa pravima i obavezama organa vlasti i drugih subjekata u sistemu zaštite i spašavanja i organizovanjem struktura civilne zaštite.

**Modul 2.** Drugi modul fokusiran je na razumijevanje aktiviranja i funkcionisanje sistema zaštite i spašavanja u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće: organizacija i funkcionisanje operativnog centra civilne zaštite i štaba civilne zaštite, kao i sa vrstom akata koje donosi štab kada rukovodi akcijama zaštite i spašavanja: angažovanje snaga i sredstava civilne zaštite i provođenje mjera zaštite i spašavanja, donošenje odluka o korištenju sredstava posebne naknade.

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici koji rade na poslovima civilne zaštite u službi civilne zaštite, kao i drugim službama za upravu (članovi štaba civilne zaštite JLS).

**METODOLOŠKI PRISTUP:** POWER POINT prezentacije, vježbe kroz grupni rad, konsultativno - instruktivna diskusija, razmjena informacija.

### **OČEKIVANI ISHODI:**

Postignut zadovoljavajući stepen razumjevanja organizacije i funkcionisanja sistema zaštite i spašavanja u JLS u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće; Sticanje znanja i vještina te unapređenje stručnih kompetencija članova štaba civilne zaštite u JLS u odgovoru na prirodne ili druge nesreće; Utvrđivanje jasnih preporuka za efikasnije djelovanje štaba civilne zaštite.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno – izlazni test

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** X mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **TEMA: Nadležnost i način rada komisije za procjenu šteta u JLS**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** U prvom modulu polaznici će se upoznati sa zakonskim okvirom, organizacijom i funkcionisanjem sistema zaštite i spašavanja i Uredbom o ojedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća.

**Modul 2.** Kroz drugi modul polaznici će se upoznati sa radom općinskih/gradskih komisija za procjenu šteta: nadležnost i zadaci, organizacija rada, predmet procjene štete komisija i djelovanjem komisije za procjenu šteta u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće: neposredna procjena šteta na terenu, popunjavanje obrazaca za evidentiranje šteta i zbirnih pregleda/tabela šteta, izrada zbirnog izvještaja o procjenjenim štetama, postupak traženja pomoći od viših nivoa vlasti.

Također, polaznici će se upoznati sa donošenjem Odluke o postupku i kriterijima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama i kantonima za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici koji rade na poslovima civilne zaštite u službi civilne zaštite, kao i drugim službama za upravu (članovi štaba civilne zaštite JLS).

**METODOLOŠKI PRISTUP:** POWER POINT prezentacije, vježbe kroz grupni rad, konsultativno - instruktivna diskusija, razmjena informacija.

### **OČEKIVANI ISHODI:**

Postignut zadovoljavajući stepen razumjevanja organizacije i funkcionisanja sistema zaštite i spašavanja u JLS u slučaju nastanka prirodne ili druge nesreće.

Sticanje znanja i vještina te unapređenje stručnih kompetencija članova štaba civilne zaštite u JLS u odgovoru na prirodne ili druge nesreće.

Utvrdjivanje jasnih preporuka za efikasnije djelovanje štaba civilne zaštite i boljih rješenja po pitanju korištenja sredstava posebne naknade.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno – izlazni test

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** X mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica



## **OPĆA UPRAVA I PRIMJENA PROPISA**

Ova oblast obuhvata teme koje se odnose na primjenu Zakona o opštem upravnom postupku, Zakona o inspekcijskom nadzoru, Zakona o penzijsko-inalidskom osiguranju, Zakona o matičnim knjigama, Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa, Strateško planiranje i izvještavanje i Zakon o zaštiti ličnih podataka.

**Napomena:** U slučaju značajnih izmjena zakonodavstva u predmetnoj oblasti, sadržaj programa stručnog usavršavanja će biti adekvatno prilagođen.

Neki od programa stručnog usavršavanja mogu se realizovati kroz dva organizaciona oblika (i učionički i digitalni). U zavisnosti od izbora organizacione forme zavisit će sljedeći elementi programa: metode i tehnike realizacije programa, trajanje programa i minimalni i optimalni broj polaznika. Vrsta stručnog usavršavanja također može biti izmijenjena u skladu sa utvrđenim dnevnim redom a u ponudi su: radionice, predavanja, seminari, konferencije, okrugli stolovi, mentorstvo, on line konsultacije (stručne prakse).

## **TEMA: Kancelarijsko poslovanje i njegova veza sa upravnim postupkom**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Osnovni instituti, objašnjenja i značaj:** Pojam i vrste upravnog postupka; načela upravnog postupka; stranka u upravnom postupku; pismena u upravnom postupku i način njihove dostave; pokretanje upravnog postupka; postupak do donošenja upravnog akta

**Modul 2. Uvod u kancelarijsko poslovanje:** pravni osnov kancelarijskog poslovanja prema starijim i novim propisima; osnovni instituti; knjige evidencije; faze kancelarijskog poslovanja; praktični primjeri upisa u knjige evidencija; institut faksimila; rukovanje sa aktima sa oznakom tajnosti; mogućnosti elektronskog poslovanja; arhiviranje predmeta; nadzor nad primjenom Pravilnika o kancelarijskom poslovanju u FBiH.

**OPIS CILJNE GRUPE:** Uposlenici JLS

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Usmena prezentacija i interaktivna diskusija sa polaznicima programa.

**OČEKIVANI ISHODI:** Samostalnost u radu i primjena stečenog znanja u praksi; pružanje pomoći strankama u ostvarivanju njihovih prava

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Nije definisano

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** III mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Predavanje

## **TEMA: Inspekcijski nadzor**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Pravni okvir, priprema inspekcijskog nadzora:** definicija pojmova, ulogu i značaj inspekcijskog nadzora, vršenje inspekcijskog nadzora, organiziranje inspekcijskog nadzora i lica koji vrše inspekcijski nadzor, organizacija inspekcijskih organa, odgovornosti, prava i obaveze inspektora u vršenju inspekcijskog nadzora, kao i prava i obaveze subjekta nadzora, principi vršenja inspekcijskog nadzora te na koji način se obavlja komunikacija sa drugim organima koje vrše inspekcijski nadzor iz svoj nadležnosti.

**Modul 2. Metode i načini inspekcijskog nadzora:** Metode i načini pristupa u vršenju inspekcijskog nadzora; djelovanje inspektora u okviru svojih ovlaštenja za vršenje inspekcijskog nadzora .

**Modul 3: Procjena rizika i komunikacija sa subjektom nadzora:** preventivna procjena rizika, načina i vještina u upravljanju inspekcijskog nadzora kao i način komunikacije s subjektom nadzora.

**OPIS CILJNE GRUPE:** zaposlenici općinskih/gradskih službi za inspekcijske poslove.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Predavačka metoda (metoda usmenog izlaganja o gore navedenim konceptima); Heuristička metoda; Radioničarska metoda, polaznici u grupama obrađuju određenu temu koju prezentiraju u plenumu i čija prezentacija služi za grupnu diskusiju i iskustveno učenje o predloženim temama.

**OČEKIVANI ISHODI:** Ciljna grupa poznaje zakonski okvir i podzakonske regulative u okviru kojih djeluju. Pripremanje nadzor prema normama i najboljim praksama; Osveštena o važnosti preventivnih i korektivnih inspekcijskih mjera i u kojim slučajevima trebaju da se koriste represivne mjere; Ciljana grupa je usvojila vještine kako reagovati u kriznim situacijama, i ostvaruju pozitivne ishode istih. U toku obavljanja nadzora koriste asertivne komunikacijske vještine.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Ulazno-izlazni upitnik

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** XI mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **TEMA: Upis u matičnu knjigu rođenih s osvrtom na Zakon o dopunama Zakona o vanparničnom postupku**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Upis u matičnu knjigu rođenih i primjena Zakona o dopunama Zakona o vanparničnom postupku:** Aktuelnosti u oblasti matičnih knjiga; upis u matičnu knjigu rođenih; osnovna pravila upisa činjenice rođenja u matičnu knjigu rođenih; Zakon o dopunama Zakona o vanparničnom postupku – utvrđivanje mjesta i vremena rođenja; prijedlog za utvrđivanje vremena i mjesta rođenja; sticanje državljanstva BiH i Federacije BiH po porijeklu; upis u matičnu knjigu rođenih na osnovu izvoda iz matične knjige rođenih inozemnog organa.

**Modul 2. Određivanje ličnog imena:** Određivanje i upis ličnog imena u matičnu knjigu rođenih; pružanje pomoći stranci prilikom podnošenja zahtjeva za upis u matičnu knjigu rođenih; Zakon o matičnim knjigama i Zakon o ličnom imenu sa aspekta određivanja i upisa ličnog imena u matičnu knjigu rođenih; nadležnost i postupanje Centra za socijalni rad po pitanju određivanja i upisa ličnog imena ;nadležnost i postupanje općina i gradova po pitanju određivanja i upisa ličnog imena;

**Modul 3: Posebna pitanja koja se odnose na rješavanje slučajeva iz prakse po pitanjama općina i gradova uz izlaganje upravne i sudske prakse**

**OPIS CILJNE GRUPE:** Matičari; voditelji upravnih postupaka u općinskim/gradskim službama, organu starateljstva i kantonalni inspektori u oblasti matičnih knjiga.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Power Point prezentaciju, analiziranje komentiranja, razgovor, slučajevi iz prakse.

**OČEKIVANI ISHODI:** Samostalnost u radu i primjena stečenog znanja u praksi; pružanje pomoći strankama u ostvarivanju njihovih prava pred

nadležnim organima; proširena znanja u pogledu vođenja prvostepenog upravnog postupka u matičnim službama općina/gradova.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Kviz pitanja iz tematske cjeline.

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IX mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Predavanje

## **TEMA: Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Značenje osnovnih pojmova:** osiguranici, penzijski staž (staž osiguranja i penzijski staž, staž osiguranja sa efektivnim trajanje, staž osiguranja sa uvećanim trajanjem, poseban staž, staž osiguranja ostvaren u periodu 1992.-1995. godine); prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (starosna penzija, prijevremena penzija, izuzetna prijevremena starosna penzija po novim odredbama Zakona; prava na osnovu invalidnosti, invalidska penzija, porodična penzija) usklađivanje općeg boda i peziije, ostvarivanje i korištenje prava, prestanak prava.

**Modul 2. Penzionisanje državnih službenika i namještenika, ostala prava i novine:** Specifičnosti s posebnim akcentom na poveznicu Zakona sa Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 103/21); dokazivanje staža osiguranja-uplata doprinosa; prava osiguranika kod kojeg je utvrđena promijenjena radna sposobnost; novine kod plaćanja ocjene invalidnosti i revizija II kategorije invalidnosti; starosna penzija (novi kriteriji za penzionisanje); minimalna i zajamčena penzija.

**Modul 3: Radni odnos penzionera, bodovni sistem:** nemogućnost istovremenog ostvarivanja prava iz PIO i prava po osnovu radnog odnosa; radni odnos penzionera; Stimulacija za kasniji odlazak u penziju; bodovni sistem- obračun visine penzije kroz bodovni sistem sa formulama i primjerima; novčane kazne za poslodavca, osiguranika i odgovorno lice; naknada štete pričinjene nosiocu osiguranja – značajno pooštravanje odgovornosti.

**OPIS CILJNE GRUPE:** Zaposlenici službi u jedinicama lokalne samouprave u Federaciji BiH koji u svom radu primjenjuju propise iz date oblasti.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Usmena prezentacija i interaktivna diskusija sa polaznicima obuke.

**OČEKIVANI ISHODI:**

Pravilna primjena odredbi Zakona o PIO; pravilan izračun penzijskog staža – staža osiguranja i posebnog staža; otklanjanje nejasnoća vezanih za bodovni izračun penzija; otklanjanje nedoumica kod ostvarivanja prava na invalidsku penziju i računanje radnog vijeka; upoznavanje sa izmjenama i dopunama Zakona o PIO.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** -

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IV mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Predavanje



## ***TEMA: Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa***

### ***OPIS TEMATSKE CJELINE:***

**Modul 1.** Prvi modul će biti fokusiran na pravni okvir u FBiH koji reguliše oblast ovjere potpisa, rukopisa i prepisa, te upoznavanje polaznika sa zakonskom terminologijom.

**Modul 2.** Drugi modul fokusiran je na posebne slučajeve ovjeravanja potpisa, rukopisa i prepisa, slučajeve iz prakse. U drugom modulu biće ostavljeno prostora i za diskusiju, pitanja polaznika i dileme sa kojima se susreću u praksi.

### ***OPIS CILJNE GRUPE:***

Zaposlenici organa državne službe koji rade na poslovima ovjere potpisa, rukopisa i prepisa.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Predavanja uz PPT, diskusija, vježbe i slučajevi iz prakse.

### ***OČEKIVANI ISHODI:***

Polaznici su stekli značajna znanja o regulatornom okviru koji reguliše ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa. Polaznici su razmijenili praktična znanja i iskustva sa kojima se susreću prilikom primjene materijalnih propisa.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** -

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** X mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Online konsultacije

## **TEMA: Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE**

**Modul 1.** Prvi modul će biti fokusiran na novine u Zakonu o obrtu i srodnim djelatnostima (“Službene novine Federacije BiH”, broj 75/21) u odnosu na raniji Zakon u ovoj oblasti.

**Modul 2.** Drugi modul će biti fokusiran na konkretne slučajeve iz prakse koji se odnose na primjenu Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH i Zakona o upravnom postupku.

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici jedinica lokalne samouprave koji rade u Službama za obrt.

### **OČEKIVANI ISHODI:**

Polaznici su stekli značajna znanja o regulatornom okviru koji reguliše osnivanje, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrta, srodnih djelatnosti i domaće radinosti. Polaznici su razmijenili praktična znanja i iskustva sa kojima se susreću prilikom primjene propisa u ovoj oblasti.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA: -**

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IV mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Online konsultacije

## **TEMA: Strateško planiranje i izvještavanje u skladu sa propisima u FBiH**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1.** Strateško planiranje je holistički pristup zasnovan na uključenosti svih zainteresiranih skupina i zahtijeva kompleksan proces i uključenost zaposlenih. U prvom modulu pored objašnjenja regulatornog okvira polaznici će proći kroz praktičan primjer izrade strateške platforme i situacione analize.

**Modul 2.** Drugi modul fokusiran je na razumijevanje strateških fokusa i izradu strateških ciljeva, prioriteta i mjera, identifikacije strateških projekata, provjere međusobne usklađenosti strateških dokumenata, te izrade, indikativnog finansijskog okvira. U ovom modulu polaznici će radom u grupi proći postupke definisanja i usklađivanja ciljeva, prioriteta i mjera.

**Modul 3.** U trećem modulu polaznici će se upoznati sa definisanjem okvira za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strateških dokumenata te koracima neophodnim za donošenje strateških dokumenata, te izradu godišnjih izvještaja i izvještaja o razvoju u skladu sa propisima u FBiH.

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici organa državne službe koji rade na poslovima strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Predavanja uz ppt, diskusija, vježbe i slučajevi iz prakse.

### **OČEKIVANI ISHODI:**

Polaznici su stekli značajna znanja o regulatornom okviru strateškog planiranja i elementima strateške platforme te značaja izrade plana realizacije strategije.

Polaznici su stekli osnovna znanja o primjeni alata za definisanje strateških ciljeva, prioriteta i mjera te alata za izradu prioriteta u skladu sa kapacitetima organizacije.

Polaznici su stekli praktična znanja i vještine za sistemsko upravljanje razvojem i izradu Izvješta o radu i razvoju i značaju usklađivanja sa višim nivoima vlasti i inkorporiranja i implementacije ciljeva održivog razvoja.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Samostalna izrada obrazaca tokom praktičnih vježbi.

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** IV mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Program/Radionica

## ***TEMA: Standardi i principi obrade ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka***

### ***OPIS TEMATSKE CJELINE:***

**Modul 1.** Prvi modul će biti fokusiran na pravni okvir u FBiH koji reguliše predmetnu oblast.

**Modul 2.** Drugi modul fokusiran je na posebne slučajeve iz prakse, diskusiju, pitanja učesnika i dilemma sa kojima se susreću u praksi.

### ***OPIS CILJNE GRUPE:***

Zaposlenici općinskih i gradskih službi koji primjenjuju Zakon o zaštiti ličnih podataka

**METODOLOŠKI PRISTUP:** PowerPoint prezentacija, diskusija, slučajevi iz prakse.

### ***OČEKIVANI ISHODI:***

Polaznici razmijenili informacije o aktuelnostima vezano za primjenu propisa u oblasti primjene Zakona o zaštiti ličnih podataka.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** -

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** XI mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Okrugli stol

## **ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I VODNE USLUGE**

Prepoznavanje i uključivanje svih važnih aktera u lokalnoj zajednici u proces planiranja programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, kao i stalna edukacija zaposlenih u poslovima zaštite životne sredine obezbjeđuje podizanje lokalnih kapaciteta u ovoj oblasti. Pored toga, potrebno je obezbijediti edukaciju zaposlenih u vezi sa propisima EU, postojećim nacionalnim propisima, kao i ciljevima koji su postavljeni za sve članice EU.

Imajući u vidu propisane obaveze i utvrđene potrebe za stručnim usavršavanjem, oblast zaštite životne sredine obuhvata tematske cjeline koje se odnose na planiranje i upravljanje zaštitom životne sredine, upravljanje otpadnim vodama i čvrstim otpadom. Pripremljeni programi stručnog usavršavanja namijenjeni su službenicima koji obavljaju poslove zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti.

**Napomena:** U slučaju značajnih izmjena zakonodavstva u predmetnoj oblasti, sadržaj programa stručnog usavršavanja će biti adekvatno prilagođen.

Neki od programa stručnog usavršavanja mogu se realizovati kroz dva organizaciona oblika (i učionički i digitalni). U zavisnosti od izbora organizacione forme zavisit će sljedeći elementi programa: metode i tehnike realizacije programa, trajanje programa i minimalni i optimalni broj učesnika. Vrsta stručnog usavršavanja također može biti izmijenjena u skladu sa utvrđenim dnevnim redom a u ponudi su: radionice, predavanja, seminari, konferencije, okrugli stolovi, mentorstvo, on line konsultacije (stručne prakse)

## **TEMA: Zaštita životne sredine**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

**Modul 1. Zaštita zraka i zaštita od buke:** Osnovni ciljevi zaštite životne sredine/okoliša; ekološki faktori uticaja; odnos emisije i imisije; uzroci klimatskih promjena; „ugljeničkih otisaka“; metode za praćenje i sprečavanje značajnih uticaja kroz instrumente (dozvole, zakonski i podzakonski akti); obaveze izrade karte buke; monitoringa kvaliteta zraka i buke.

**Modul 2. Zaštita voda i tla:** Metode za praćenje i sprečavanje značajnih uticaja buke kroz instrumente (vodna dozvola, zakonski i podzakonski akti); upravljanje vodama (zaštita voda, korišćenje voda, zaštita od štetna djelovanja voda i uređenje vodotoka i drugih voda); postupci očuvanja tla i načine kontrole pojedinih zahvata; pristup inspekcijskih organa u kontroli pojedinih zahvata kroz sistemski rješenja i odrednice propisane vodnom dozvolom; upute za korištenje smjernica koje nisu isključivo i prioritarno u oblasti zaštite okoliša nego se tiču i zadovoljavanja ostalih standarda;

**OPIS CILJNE GRUPE:** Inspektori iz upravnih oblasti koje obuhvataju praćenje stanja kvaliteta zraka, okolinske buke, voda i tla.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Online prezentacija.

**OČEKIVANI ISHODI:** Polaznici upoznati sa uvjetima za uspostavljanje sistema zaštite zraka i zaštite od buke, metodama za praćenje stanja i korektivnim mjerama; Polaznici upoznati sa uvjetima za uspostavljanje sistema zaštite voda i tla, metodama za praćenje stanja i korektivnim mjerama.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Testiranje nakon svakog modula.

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** V mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **TEMA: Upravljanje otpadom i posebne kategorije otpada**

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

#### **Modul 1. Upravljanje otpadom i posebne kategorije otpada:**

Definiranje upravljanja otpadom; zakonski i podzakonski akti iz oblasti upravljanja otpadom; aktuelni tokovi otpada; uvjeti prekograničnog kretanja otpada; nezakonito prekogranično kretanje otpada;

#### **Modul 2. Posebne kategorije otpada:**

Uredba o informacionom sistemu upravljanja otpadom (obaveze, cilj, način i finansijsko-tehnički aspekt uspostave, vođenja i održavanja informacionog sistema); obaveze kompanija po osnovu upravljanja posebnim kategorijama otpada; Uredba o proizvodima koji poslije upotrebe postaju posebne kategorije otpada i kriterijima za obračun naknada.

**OPIS CILJNE GRUPE:** Inspektori zaštite okoliša.

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Online prezentacija.

**OČEKIVANI ISHODI:** Polaznici upoznati sa osnovama upravljanja i važećim sistemima upravljanja otpadom u FBiH; Polaznici upoznati sa obavezama kompanija prema informacionom sistmu upravljanja otpadom i obavezama prema aktuelnim pravilnicama za posebne kategorije otpada.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Testiranje nakon svakog modula.

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** VI mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica



## ***TEMA: Zakonski, organizacioni i finansijski aspekt pružanja vodnih usluga na lokalnom nivou***

### **OPIS TEMATSKE CJELINE**

#### ***Modul 1. Stanje vodnih usluga i zakonodavni okvir:***

Prvi modul predstavlja osvrt na sektor vodnih usluga u FBiH, te probleme sa kojima se susreću javna preduzeća (JKP) / javna vodovodna preduzeća (JVP) i jedinice lokalne samouprave (JLS) u oblasti vodnih usluga. U okviru ovog modula predstaviti će se zakonodavni okvir za sektor vodnih usluga u FBiH (Evropske konvencije, ustavi, zakoni, podzakonski akti, postupak osnivanja javnih komunalnih preduzeća/ javnih vodoprivrednih preduzeća, prava i obaveze jedinice lokalne samouprave, odgovornost Gradskih / Općinskih vijeća prema važećim zakonima, stepen autonomije rada vodovodnih preduzeća i osnovna pravila koja karakterišu dobru i kvalitetnu vodnu uslugu.

#### ***Modul 2. Organizacija pružanja vodnih usluga:***

Tokom ovog modula u vezi sa organizacijom pružanja vodnih usluga, fokus je na: pravu i obavezama u organizaciji i implementaciji vodnih usluga na nivou JLS; ulogama i odgovornostima između JLS (Gradova i Općina) i JKP/ JVP; komunikaciji i koordinaciji aktivnosti između JLS i JKP/ JVP; načinu upravljanja imovinom na nivou JLS i vlasništvu nad infrastrukturnim sredstvima.

#### ***Modul 3. Finansijski aspekt u pružanju vodnih usluga:***

U okviru modula 3 fokus je na sljedećim pitanjima: kako osigurati finansiranje pružanja vodnih usluga na lokalnom nivou; kako upravljati troškovima vezanim za pružanje vodnih usluga (upravljanje infrastrukturnim investicijama, optimizaciji troškova, kreiranje tarifa); kako postići dugoročnu održivost?

**OPIS CILJNE GRUPE:** Zaposlenici službi u jedinicama lokalne samouprave u Federaciji BiH nadležnim za komunalne poslove (vodne

usluge) i zaposlenici koji su indirektno povezane sa komunalnim poslovima (vodne usluge).

**METODOLOŠKI PRISTUP:** učionički rad, kombinovano predavanje uz praktične vježbe (Power Point prezentacije, diskusije, vježbe, interaktivni, rad u grupama).

**NAČIN VREDNOVANJA:** Obrasci za evaluaciju obuke

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** VI mjesec 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica

## **UPRAVLJANJE PROJEKTIMA- JEDINICA ZA UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U JLS**

Upravljanje projektnim ciklusom je preduslov za korišćenje finansijske pomoći i stalni je izazov za sve nivoe vlasti, uključujući i lokalnu samoupravu. U tom smislu, postoji kontinuirana potreba za unapređenjem kvaliteta planiranja i implementacije politika lokalnog razvoja kroz projektni pristup u koordinaciji nadležnih struktura, postavljanju prioriteta i određivanju adekvatnih izvora njihovog finansiranja. Jedan od najvažnijih izvora finansiranja su fondovi EU. Iako lokalna samouprava aktivno koristi EU fondove više od jedne decenije, i dalje postoji jaka potreba i interes za jačanjem kapaciteta u procesu upravljanja projektnim ciklusom, posebno u pogledu projekata koje finansira EU. U tom smislu, potrebno je osigurati kvalitetan i kontinuiran modalitet stručnog usavršavanja zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave posvećen efikasnoj realizaciji projekata u skladu sa pravilima EU. U proteklom periodu Agencija je u cilju jačanja kapaciteta jedinica za upravljanje projektima na lokalnom nivou, poduzela niz mjera u obliku interaktivnih programa koje predstavljaju značajan odmak od tradicionalnog načina prenošenja znanja.

U 2023. godini predviđeno je nekoliko programa stručnog usavršavanja za službenike koji rade na projektima u JLS, u zavisnosti od trenutnih potreba jedinica lokalne samouprave

- Osnovni program za pisanje projekata
- Mentorstvo na konkretnom primjeru uz angažman konsultanta – po modulima
- Program PCM osnovni nivo (petodnevna program)
- Program PCM-napredni nivo (organizirati obuku kroz simulirani proces izrade konkretnog projekta koji je uspješno realizovan npr. prekogranične saradnje ) (Simulacija)
- PCM devetodnevna modularna program uz on line podršku eksperta, rezultat obuke - jedan završen prijedlog projekta

- In house obuke za uposlene u JLS kao i uposleni iz institucija čiji je osnivač općina - osnovni nivo PCM
- Simulacija apliciranja po javnim pozivima - ciljane i konkretne edukacije ili kombinacija rada /“learning by doing“ na konkretnoj stvarnoj aplikaciji
- Trening za Trenere (ToT) za članove jedinica za upravljanje projektima kako bi mogli prenositi znanja drugim zainteresiranim stranama u svojim lokalnim zajednicama
- Razmjena iskustava između timova – prenos iskustava sa (ne)uspješnih projekata / tematski sastanci Radne grupe kao prilika za učenje
- Obuke za nove pristupne fondove – kroz sektorske obuke
- Učešće predstavnika iz „malih“ općina u pisanju projekata „velikih općina“

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** u toku 2023. godine

## ***TEMA: Škola: Kreiram, rješavam, inoviram - grupni projekat – nastavak Škole iz 2022. godine***

### **OPIS TEMATSKE CJELINE:**

- Priprema projektnih predloga po procedurama EU
- Implementacija projekata u skladu sa procedurama EU
- Sprovođenje nabavki prema projektima po procedurama pragova i usklađenost pragova procedure i zakona o javnim nabavkama
- Priprema i implementacija infrastrukturnih projekata
- Povezivanje lokalnih zajednica na nivou Evropske unije kroz međunarodne projekte

### **OPIS CILJNE GRUPE:**

Zaposlenici općinskih i gradskih službi za upravljanje lokalnim razvojem i investicijama, Jedinice za upravljanje projektima

**METODOLOŠKI PRISTUP:** Učenje kroz primjer najbolje prakse iz JLS u BiH i regije – radionica, Posjeta jedinicama lokalne samouprave

### **OČEKIVANI ISHODI:**

Polaznici su stekli osnovna znanja o pripremi projektnih prijedloga i implementaciji projekata u skladu sa procedurama EU.

Polaznici su stekli osnovna znanja o sprovođenju nabavki prema projektima po procedurama pragova i usklađenost pragova procedure i zakona o javnim nabavkama.

Polaznici su stekli osnovna praktična znanja i vještine za upravljanje projektima.

**NAČIN VREDNOVANJA I VERIFIKACIJE ZNANJA:** Provjera znanja putem kvizova i radova (simulacija projekata) uz odabir mentora iz jedinica lokalne samouprave

**PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:** u toku 2023. godine

**VRSTA STRUČNOG USAVRŠAVANJA:** Radionica, posjeta drugom organu državne službe.

## ***IN HOUSE PROGRAMI***

IN HOUSE oblik stručnog usavršavanja realizuje se na zahtjev organa državne službe, isključivo za potrebe tog organa sa pretpostavkom da se za realizaciju istog prijavljuje minimalno 12 polaznika.

### **Osnovne informacije o Inhouse programima:**

Program se kreira u skladu sa specifičnim potrebama organa i u potpunosti se prilagođava zahtjevu organa državne službe i realizuje se u prostorijama organa (učionički) ili u digitalnom okruženju.

### **Zahtjev za realizaciju In house programa**

Zahtjev za realizaciju se podnosi putem pisanog akta koji se dostavlja Agenciji, i isti treba da sadrži sljedeće:

- Prijedlog teme za realizaciju
- Opis problema: Podteme, pitanja, nedoumice u vezi sa temom
- Očekivanja –rezultat koji se očekuje nakon realizacije
- Prijedlog termina održavanja
- Broj planiranih učesnika

***PRIJEDLOG VREMENSKOG OKVIRA:*** u toku 2023. godine

## VREMENSKI OKVIR

| <b>UPRAVLJANJE IMOVINOM JLS I PROSTORNO PLANIRANJE – 6 tema</b>                           |            |
|---|------------|
| Stvarna prava i Stvarna prava u praksi  | II mjesec  |
| Raspolaganje imovinom JLS   | II mjesec  |
| Pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište                                       | V mjesec   |
| Zakon o građenju  | VI mjesec  |
| GIS podaci u prostorno planskim dokumentima i GIS u BiH                                   | IV mjesec  |
| GIS u službama JLS  | IV mjesec  |
| <b>BEZBIJEDNOST U JLS- 2 teme</b>   |            |
| Odgovor na prirodne i druge nesreće u JLS   | X mjesec   |
| Nadležnost i način rada komisije za procjenu šteta u JLS                                  | X mjesec   |
| <b>OPĆA UPRAVA I PRIMJENA PROPISA – 8 tema</b>  |            |
| Kancelarijsko poslovanje i njegova veza sa upravnim postupkom                             | III mjesec |
| Inspekcijski nadzor   | XI mjesec  |
| Upis u matičnu knjigu rođenih s osvrtom na Zakon o dopunam Zakona o vanparničnom postupku | IX mjesec  |
| Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju   | IV mjesec  |
| Strateško planiranje i izvještavanje u skladu sa propisima u FBiH                         | IV mjesec  |
| Zakon o ovjeri potpisa, rukopisa i prepisa  | X mjesec   |
| Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima u FBiH  | IV mjesec  |
| Standardi i principi obrade ličnih podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka | XI mjesec  |



| <b>ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE I VODNE USLUGE – 3 teme</b>                                |                     |
|---|---------------------|
| Zaštita životne sredine   | V mjesec            |
| Upravljanje otpadom i posebne kategorije otpada                                       | VI mjesec           |
| Zakonski, organizacioni i finansijski aspekt pružanja vodnih usluga na lokalnom nivou | VI mjesec           |
| <b>UPRAVLJANJE PROJEKTIMA-<br/>JEDINICA ZA UPRAVLJANJE PROJEKTIMA U JLS – 1 tema</b>  |                     |
| Škola: Kreiram, rješavam, inoviram - grupni projekt – nastavak Škole iz 2022. godine  | u toku 2023. godine |
| Inhouse programi  | u toku 2023. godine |

## BILJEŠKE





Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU

## Kontakt informacije



033/ 251-757



033/ 251-764



[obuka@adsfbih.gov.ba](mailto:obuka@adsfbih.gov.ba)



[hrmis@adsfbih.gov.ba](mailto:hrmis@adsfbih.gov.ba)



Hamdije Čemerlića 2,  
71000 Sarajevo Bosna i Hercegovina

### Pratite nas na socijalnim mrežama:



Facebook



Twitter



LinkedIn



YouTube